

TIDEVARVET

Nr 23. 5 juni.

Tidevarvet N: 23

Ledaren, Vid prästens, behandlar dagens högpolitiska fråga. Sedan den skrevs, har hr C. G. Ekman erhållit kongens officiella uppdrag att bilda den nya ministären.

Adolf Törneros' brev har nyligen utgivits i en ny och reviderad upplaga av doktor John Landquist. Ellen Michelsen ger i vidstående artikel Tidevarvets läsare en levande skildring av Törneros sådan han framträder i sina brev som den oeffterhärmlige iakttagaren och skildraren av sin tid och sin omgivning och det svenska landskapets behag.

Opera och operett av H—i betecknar avslutningen på denna säsongen i Stockholms musikliv.

Ola Hanssons stoft har i dagarna förts från främmande land för att vila i svensk jord. A. B—s skildring i En skilda jordafärd hans jordfästning.

Ur Erik Blomberg's nyligen utgivna diktsamling Tolkningar av engelsk och tysk lyrik hava vi hämtat två små dikter efter C. R. Meyer och Goethe.

Till minnet av Knut Wickell har till Rådfrågningsbyrån för förlärdar under de senaste veckorna ständigt influtit nya belegg. Summan är nu 690:85. Redovisningslista finnes på Tidevarvets redaktion.

Till dem, som sända in adresser till Tidevarvet, rikta vi nu en vädjan om hjälp. De, som icke redan erhållit åtskilliga prömmor av Tidevarvet, kommer att få det inom den närmaste tiden. Men hjälp oss nu med att stöta på det sått att vi få räkna dem till våra prenumeranter i förtätsningen!

Sommarens Klädningstyper

hos

Le Harald Löfberg

Kungl. Hofleverantör.

KUNGSÖGATAN 64-66

Följare:

Nybrogatan 31. Kungsgatan 69. (Centralsaluhallen)
Prover franco.

En god avslutning på middagen är en kopp

"NIGGER-BLANDNING",

Pris 35 öre pr kg.

Gott baka kaffe från 3/60 pr kg. Nordiska Kaffe Bolaget Södersögatan 28. Döbelögatan 9. Tel. 706 03. N: 41 08. Tel. V: 133 18.

Adolf Törneros brev

av Ellen Michelsen

I romantikens Uppsala, i synnerhet i dess båda förnämligaste kretsar, den Geijerska och den Silverstolpe-ska, syntes ofta vid de litterära sammankomster uter förra århundradets tjugo- och trettioåring ålder, blond, mager man med ett skarpt uttryck, själfullt, fastän något överansträngt och själgt utseende. Det var docenten, sedermera professor i latin, Adolf Törneros. Han var i dessa kretsar en välsedd, alltid efterlängtd gäst, och när han 1839, endast 44 år gammal, dog, efterlämnade han en verklig tomhet och saknad. Fastän han aldrig för offentligheten utgivit annat än språkvetenskapliga arbeten, har litteraturhistorien likväl bevarat hans namn. Kort efter hans död utgavs en samling brev och dagboksanteckningar av hans hand. Dessa voro, efter vad de senare visat sig, visserligen ansevärd förvanskade; dock ha de, om än oklärt, för eftervärlden bevarat hans drag. Men det är först nu genom dr Landquists omsorgsfulla och starkt utökade upplaga som det åter förnumms att det vara samman med denne sällsynta man så att säga ansikte mot ansikte.

Törneros var född i Eskilstuna, där hans tidigt avlidne far varit klockare och organist. Modern, Margareta Kristina Törneros, bodde efter mannens död kvar på den "gröna tomten" därstädes, en bit jord, som Törneros aldrig kunde nalkas utan att få en lindrig hjärtklappning. Med varms och starka hand var han fästad vid denna ort, och det är till henne och till den närmaste vänkretsen, som dessa märkliga brev äro skrivna. Bland nämnda märkes skalden Karl Aug. Nicander, men Törneros äldra närmaste vän var den skånske baronen Melcher Georg Falkenberg. Till honom är det som huvudparten av breven äro riktade.

I likhet med alla lärare levde Törneros sitt liv i två skilda världar: terminernas och feriernas. Dessa två världar, Uppsala, och sommarferierna reser, leva också i hans brev. Med båda är det väl värt att göra bekantskap. Alla som älska den värld som mellan åren 1820 till 1840 levde och andades i Uppsala torde ur dessa brev få ett riket utnyttja. Man återfinna i dem alla de välskända gestalterna: Malla, Geijer, Anna-Lisa, Atterberg, gumman Wrangel m. fl. Dess-

utom komma Tegnérf, Henrik Stef-fens, ävensom det dåvarande kungahusets intressanta medlemmar dit och ge kortare gåttorller. Emellertid är det icke Uppsala, hur givande detta än kan vara, som förindrar utlösa det innersta hos Törneros, det för honom sägerna doften och charmen. Den finner man endast i resebrev. Resebrev skrivna utifrån de få ju lov att avhandla en resa till Polen, till det mörkaste Afrika eller åtminstone till någon av Himalajas toppar för att vara gångbart mynt. Man är gretten på sensationer. Den som söker sådana varnas därför på det allvarligaste att befatta sig med Törneros brev. Men skulle det här och var sitta någon enstaka, som gärna önskar veta hur människor för ett sekel tillbaka levde och trodde — denna nåder torde hos Törneros ha nykret att inhämta.

Det fanns varken tåg, bilar eller flygmaskiner på Törneros tid. Det fanns visserligen en stor nyhet på samfundsmidens område, den första vidunderliga hjälpanlagen, men på land hade man för det mesta endast åkdrarokan eller den tvåhjuliga kärran att tillgå, och med dessa fordon kom man inte så långt. Den del av Sverige, Törneros på detta sätt befor, var framför allt, ja nästan uteslutande hans eget Sörmland. Han gjorde visserligen korta besök in i Närke och Västergötland, där han kom ånda ned till Västernorrland. Där gånge reste han också genom Östergötland, Småland och Blekinge för att komma ned till Skåne, som han, hur sörmännan han än var, ändå inte kunde låta bli att hålla en smula av. Där hade ju vännen, baron Falckenberg, sitt hemvist. Men för det mesta kuskade Törneros Åkardrars körs och tvärs genom Sörmland. För

ADOLF TÖRNEROS

moderna begrepp må detta vara ett bra litet område att fara runt i under ett helt liv — men kånhandna finns det också en annan syn på saken. För om det är kvaliteten och icke kvantiteten av våra upplevelser som ger vårt liv dess värde, så torde få ha haft en så rik levnad som Adolf Törneros.

Utom hemtrakten, Rekarabygden, är det särskilt två bitar av Sörmland, som i breven framträda för våra ögon. Det är Öljaren med sina herrgårdsskålda stränder och framför allt, det sydöstra hörnet av landskapet, Nyköpingsstrakten. Dit kom Törneros första gången 1821 som informator hos baron Löwens på Sjösa. Han blev vän i huse där, och dit återvände han sedan nästan varje sommar. Det är under dessa resor han ser och upptäcker sitt land. "Jag minns tydligt", skriver han, "hur nyburen jag kände mig, när jag för sju år sen reste härifrån Eskilstuna nedåt det sydliga Sörmland. Då vägen slingrade sig med mig genom ett för mig ovanligt skiftande landskap, genom de höga hånghörkskagarna, som just utgöra karaktären på mitt födelslands vegetation, och i de jämngröna dalarna, som i mångfaldiga perspektiver mötte mig genom bergväggarnas öppningar: då blevo mina av nerverbrenn rötliga sinnek lik som elektiserade — mitt inre följde all gånne vinterljug, och tänkte skyndade med ljusa föreställningar i lamnen på det tillkommande." I detta Sörmlands gröna sommarlandskap, detta från himlen nedsträckt Elysium, är det som Törneros' själ "slår ut sig i stilla blomning". Aldrig blir han trött av att njuta dess ljusa lägring, och njuta det som han, klarögd iakttagare och intensiv stämningssinniska som han är. Ingen av Sörmlands skålder har skildrat sitt land på ett så hänfört sätt som denne latinare, som för hundra år sen åkte mellan skjutställen där "halvt i dröm och halvt i reflexion".

Man kan undra över att detta just föll på hans lot. — Att man den tiden åkte i tvåhjulig kärra och hade gott om tid är väl icke tillräcklig förklaring. Inte heller Törneros' egen medfödda sällsläggning. Hemligheten torde vara en annan. Den beror helt säkert därpå, att den livslybning, i vilken Törneros såg och upplevde alla ting, var den romantiskt-religiösa världssåskådningens underbara Clairvoyance. Naturen besjålades den tiden av Guds ande, Elysium var inmätt i skapelsen. Överallt där en

Nr 23. 4 ärg. 1926

Ett oförgämligt ögonblick

Den som skriver detta har en gång ett oförgämligt ögonblick suttit emot en advokat i hennes möckstugumörning och iakttagit hennes minspel, medan hon granade en öben papperslapp, som jag överräckt henne. Den papperslapp var ett flårlöst kvitto på en summa, låt oss för jämhettens skull säga tusen kronor, som jag betalt ägaren av en gård för ett stycke av hans jord. Hans fatata namnteckning var icke bevitnad.

Advokaten begrundade dem länge, såg så upp på mig och sade: det är fruktansvärt att lygga ett hus på en sådan här papperslapp. Hnr långt har bygget framskridit? — Huset är färdigt, sade jag. — Och det finns inget köpbevis? — Nej, om inte den här lappen är det. Hon suckade och sade: — och självaltet ingen lagfart? — Nej, vad är lagfart för något? sade jag.

— Då vill jag bara säga, sade advokaten, att huset avstår fullkomligt i luften. — Med stentof och allt? — Var allvarigt, sade advokaten. Om vi inte har en ovanlig tur, så kan detta lättsinne få de svåraste följder.

Jag hade tur den gången, jag fick både köpbevis och lagfart i efterhand. Ingen tvings mig till flytta bost hem.

Men jag har inte alltid haft tur. Jag har t. ex. litvisnigt skrivit under fastighetsaktiveringsmogens byskontrakt, som är ett skattkontrakt, och stått på en värd, som ansåg att det skulle förlärd tillämpas. Och den otursen onskar jag ingen mänskliga mer än just denna värd själv. Och mer än en gång har jag räkat ekonomiskt illa ut genom att icke första de juridiska konsekvenserna av att skriva på papper eller försumma att skriva på papper eller genom att, vara blind för svaret i förhandlarnas förmeningar. Jag har också under livets lopp lärt mig att första skålden i att ta om hand ett ordnat dödsbo eller ett ordnat och inset plikten att lämna allting ordnadt efter sig. Numera skulle jag icke våga mig över Sussan varje morgon, om jag inte gjort upp testamente och förordnat om vem som skall ta hand om det jag kvarlättat. Och jag vet, att en bystjänst Le Eka och en tillvaro som en livreddning. Aldrig ingår jag ett avtal utan att det sätes upp eller granakas av min jurist.

Men det hade inte skadat, om jag ätt tidigare i livet fått denna respekt för lagen, både för det skydd den ger och de möjligheter den erbjuder dess lagkunne att trassla med den godtröge. Kanste om professor Martin Fehér bok Juristiken och det skåpiga livet kommit ut för 20 år sedan, att jag skulle varit bättre förberedd för att börja livet än jag var. Därför lyckas jag dem, som i tid få ta på denna orienterade bok. Den är populär, kanske en aning för populär, den är roande och överskådlig. Om den är uttömmande kan jag inte yttra mig om. Den ger exempel från skålda områden av det mänskliga livet, så det kan uppstå intresse för den, den lagen måste slänga sig i. Den ger en idé om de principer, efter vilka samhällst läser dem. Man får ett upprep om, hur jag uppstår och förändras, hur den kan brukas att skydda sitt orätt, missbrukas till att skapa formell rättvisa, som bostnar i orättfärdighet. Man får ett begrepp om lagarnas relativitet. Och först och sist, vilket från den utgångspunkt jag här angivit, är det viktigaste, man får hur oförgämligt nära juridiken hånge samman med det skåpiga livet.

Inten står för högt, är för fin eller för tillbakadragen eller för gift för att vara skåler för att rika i kontakt med lag och föröordning.

består till icke rings del i utväljandet av de bästa inköpsklommorna. För livsmedel är väldigt lätt. I våra 129 butikler gäller principen: högsta kvalitet till lägsta pris.

Konsumtionsföreningen Stockholm m. O.

Husmoderns arbete

Drömt

TIDEVARVET

Utkommer varje helgfri lördag.
Slussplan 1, 2 tr., Stockholm.

REDAKTÖR:
Elin Wägnér.
Mottagningstid kl. 10—11.
Telefon Norr 42 42.

EXPEDITION:
Telefon Norr 262 43.
Kontorstid kl. 10—12 f. m., 1—4 e. m.

PRENUMERATIONSPRIS:
För 1-år kr. 5: 50, halvår kr. 3:—,
kvartal kr. 1: 75 Lösnummer 15 öre.

ANNONSPRIS:
per millimeter
Textida eller särskilt be-
gärde plats..... 22 öre
I text ..... 20 "

Rylander & Olssons Boktryckeri
STOCKHOLM 1906.

**Tidevarvets
Rådfrågningsbyrå**
för föräldrar
Slussplan 10
torsdag 9.30—10.30 f. m.

Mathilda Staël von Holstein
Ledamot av Sveriges Advokatsamfund.
Malmorgsgatan 3, Stockholm.
Telefon 244 88, Norr 244 19.

Familjerätt. Hyresrätten. Testa-
menter. Bouppteckningar. Förfrå-
ningar från landsorten besvaras om-
gående.

EVA ANDÉNS Advokatbyrå
Inneh. Eva Andén. Ledamot av Sveriges
Advokatsamfund.
Lilla Vattug. 14. Tel. 75 76, Norr 183 56.
STOCKHOLM.

SPECIALITET: Familje- och arvskä-
n, Brottredningar och testamenten, för-
valtningsuppdrag.
Även skriftliga förfrågningar.

**ADVOKATEN JURIS KANDIDAT
Märta Björnbo Romson**
Medlem av Sveriges Advokatsamfund.
Arsenalsgatan 14, I.
(Mitt eget Operahuset.)
Tel. N. 1988. Stockholm.

Juridiska uppdrag av alla slag emot-
tagna. Skriftliga förfrågningar besvaras
omgående.

Advokat Hugo Lindberg
Ledamot av Sveriges Advokatsamfund.
Norrlångsgatan 8—10, Stockholm.
Tel. 147 99, N. 101 50.

Införd genom
Stockholms Läkareförening

Doktor Helena Klein,
Invärtade sjukdomar, Lung-, Mag-
och Tarmsjukdomar.

Brunkbergsgat. 4, 3 tr., hiss (inv.
Brunkbergstorg). Mottagn. vard. 2
—3. Månd. o. Torsd. 6—7 samt en-
ligt avtal pr. Tel. Norr 58 40.

Dr Sigrid Björkstam-Wolonts
INVARTADE SJUKDOMAR
Lungsjukdomar samt röntgenfoto-
gräfer av lungor.
Odengatan 58, IV, hiss.
Mottagn. 2—3 ell. efter överenskom-
melse pr. Tel. vasa 10 19 (Person-
lig telefonid. 120—2).

Doktor Fähræus
Hör- & Hudsjukdomar, Nervsjukdomar
Karlvägen 48, Stockholm.
Mottagning ell. överenskommelse per tel.
707 18, kl. 10.30—12.

Tandläkare
Margareta Dufwa
har flyttat till Sturegatan 4, 1 tr. (Stu-
rebadet). Vard. 12—1, 5—6.30 samt för
mindre bem. 11—12, lägre taxa. Annan
tid efter avtal pr. Tel. O. 325.

**Privatdaktiv
Anton Brodén's Byrå**
68 VÄSTERLÅNGGATAN 68
åtager alla till yrket hörande uppdrag.

Vid provostenen

Det är ingen som tror, att det är
Stripakonflikten, som åstadkommit
regeringskris. Det har gått därhän,
att de reella frågorna äro av under-
ordnad betydelse och behandlas hu-
vudsakligast som taktiska hjälpmedel
i partipolitiska syften. Och vi börja
bli så vana vid detta, att det knap-
past längre förmår att framkalla mer
än ett ironiskt leende, ingen moralisk
förtrytelse. Men det plågar så tillgå
i tider av politiskt förfall.

Om man inte hade detta förhållan-
de aldeles klart för sig, skulle det
veras svårt att förstå, hur någon re-
geringskris nu egentligen kunnat uppstå.
I statsutskottets utlåtande i an-
ledning av Kungl. Maj:ts proposition
angående anslag för bekämpande av
arbetslösheten, som skulle ge avgör-
andet i regeringsfrågan, hade reser-
vanterna, d. v. s. socialdemokraterna,
utgått ifrån att de av riksdagen tidig-
are givna direktiven beträffande vill-
koren för statsbidrags åtnjutande
skulle oförändrade tillämpas. Vad
har då förmått den borgerliga sam-
lingen inom statsutskottet att följa
en annan linje? Ett förtydligande
av direktiven! Men detta är i och
för sig ingen avvikelse. Utan vad som
gjort, att socialdemokraterna reser-
vat sig, är, att detta förtydligande
dels något bjärt förtydligade de punk-
ter där intet arbetslöshetsunderstöd
finge förekomma, dels begagnade till-
fallet att ge regeringen en prickning
för dess tillvägagångssätt.

Att arbetslöshetsdirektiven kunde
behöva förtydligas för att undgå mis-
stolkningar, är sannolikt, allt kan mis-
stolkas i denna värld, men inte hade
det varit svårt, att om man så önskat,
få utformningen sådan, att denna be-
skeddliga regering, som under riksdag-

gens löpp gång efter annan tåligt bu-
rit nederlag på nederlag, även kunnat
svälja ett förtydligande. Från liber-
alt håll framkom ju även under de-
batten ett medlingsförslag att ta bort
den del av motiveringen, som kunde
anses utmanande mot regeringen.
Men förslaget togs icke upp. Och
varför? Jo, därför att just här låg
frågans kärnpunkt begravnen.

Om den socialdemokratiska rege-
ringen nu — mot sin vilja — måste
gå, så kunde den knappast få ett
gymsammare tillfälle eller gå på en
fråga, som i själva verket var tack-
sammare. Det blir ett praktiskt under-
lag för valrörelsen. Och vad som blir
en given följd av denna obetänksam-
het att störta regeringen på en så-
dan fråga — där det icke gäller prin-
cipiella skäl utan endast att åstad-
komma regeringskris — är de svårig-
heter arbetslöshetskommissionen, vil-
ken denna nu än blir, för framtiden
får att fullgöra sin uppgift och dess
möjligheter att kunna tillvinna sig
något förtroende från arbetarparten.
Många konflikter, kanske större, än
man nu tänker sig, komma därigenom
att uppstå.

Under de dagar som gått, innan re-
geringsfrågan blivit avgjord, har som
alltid en mängdval rykten satts i om-
lopp i avseende på den blivande rege-
ringen. Att hr Ekman skall bli den
nye regeringschefen, därom råder in-
till tvivel, men vilka rådgivare hr Ek-
man anser klokast ställa vid sin sida
och hur långt det skall bli honom
möjligt att sträcka sina nät, därom
svävar man ännu i okunighet. Skall
det bli borgerlig samling? Det skulle
allt kännas som en stor tillfredsstäl-
lelse för många. Men vägar man
verkligen detta för valmännen? Det
har också talats om att bondeförbun-
det rent av tackat nej. Ja, t. o. m.
att liberalerna inte skulle vilja vara
med. Detta sistnämnda vore ingen-
ting att förvåna sig över, men i så fall
tycker man, att de också kunde kost-
at på sig att rösta konsekvent här-
med, alldeles så som fröken Hessel-
gren gjorde. Fröken Hesselgren för-
klarade sin anslutning till ett förtyd-
ligande av de nuvarande direktiven
utan skärping och utan undermening,
genom att instämma med det liberala
förslaget, men när detta blev utslaget,
röstade hon med reservanterna inom
utskottet, d. v. s. för bibehållandet
av förra direktiv.

Stunden är kommen då den lyck-
liga tiden att utgöra "tungan på vä-
gen" är förbi. Det var den tid, då
Frisinnade Folkpartiet enligt egen ut-
sago ägde makten, den avgörande
makten i sin hand. Nu gäller det att
bevisa arten av denna makt. Det är
en sak att kunna fölla den rådande
majoritetens förtal, en annan att
driva fram ett fritt och självständigt
framstegsvänligt program byggt på
den frisinna grundskådning man
bekänner. I ledande ställning som
regeringsparti är det givetvis det senare
som fordras. Och det gör situationen
nog så allvarlig i närvarande stund.

En ledare i Sv. Dagbl. av den 31
maj säger, att Stripamonumentet
kommer att duga som gravvärd både
för den andra och den tredje social-
demokratiska ministären i vårt land.
Ja, det var frågan om arbetslöshets-
understöd, som störta de även den an-
dra socialdemokratiska ministären,
men hur gick det till — ?!

"Svenska riksdagens borgerliga ma-
joritet reste värden", säger Sv. Dagbl.
vidare. Må vara, men kanske, det är
icke omöjligt blir skillnaden den, att
värden istället kommer att resas över
den borgerliga majoriteten.

Uppgörelsens dag

Riksdagen gick sålunda ej till ända utan
regeringskris. Gång på gång har en så-
dan förutsatts, molnen ha skockat sig,
såkan mulnat nog så hotande — men ur-
laddningen har aldrig kommit. Luften
har blott blivit mer och mer tryckande,
nerverna spända och stämningen irriterad.
Det kändes också i luften vid tisdagens
förhandlingar, att där fanns både en fäl-
samt vrede, kall beslutsamhet och myc-
ken irritation. De fullpackade åhörarlä-
karna vittnade om att man fuller väl in-
såg stundens vikt och betydelse. Så man-
granta ha vi heller icke på länge sett kam-
marens ledamöter samlade; varje man var
på sin plats, och regeringsledamöterna ha
de rättvist fördelat sig mellan första och
andra kammarens statsrådsfästan.

Striden öppnades av statsministern i an-
dra och socialministern i första kam-
mern med verkliga oratoriska kraftpresta-
tioner. I icke mindre än två och en halv
timme utlade de bägge statsråden med
stöd av talrika dokument texten i Stripa-
konflikten efter sin tolkning, vilken gick
at på, att regeringen ingalunda ansåg sig
ha brutit mot de av riksdagen fört givna
direktiven men betraktade statsutskot-
ets "förtydligande" som en skärping, till
vilken regeringen, som väntat var, vägrade
sin medverkan.

Sen tog oppositionen vid, kanske med
mindre patos och övertygelse, mera sakligt
än entusiastiskt. Högren och bondeför-
bundarna höllo sig anmärkningsvärt tysta,
men hr Ekman i första, hr Löfgren i
andra kammaren utlade i längre anfö-
randen sina respektive ståndpunkter, och
så förtydligades direktiven och stöttes och
blöttes med ackordlinor och timpening
och vad som för den ene var okynnes-
blockad, var för den andre en fullt för-
svärbar handling.

Undra på om en viss förbitring upp-
stod. Hela debatten visade nogsnart hr
omöjligt det är att i så ömtåliga och sub-
jektiva saker få solklara formuleringar.
Herr förste vice talmannen i första kam-
maren avslutade även debatten vid 11.45
med på kvällen med den förklarigen, att
trots allt förtydligande under hela dagens
länga strid var det honom lika oklart vid
slutet som vid början. Varför har ändå
liksom så många liberaler, när deras kom-
promisförslag blev utskottets — gick över
till utskottets "förtydligande" stannat i
dunkel.

När midnattens timma slagit, var drabb-
ningen slut. 34 röstas majoritet i första
och 10 i andra kammaren hade fällt rege-
ringen. I den borgerliga samligen deltog
ej professor Israel Holmgren och frö-
ken Kerstin Hesselgren.

Skånska Handsmagasinet

Västerlånggatan 55 - Stockholm.
Telefon Norr 141 63.
Stort lager av
HANDSKAR, VÅNTAR o. STRUMPOR
Etabl. 1879.
Äldsta Handskaffär i Stockholm.
Innehavare Fru Lotten Smith.

ADANA - 6 öre - ADANA

En verkligt njutbar Cigaretter

HUGO LUNDGREN

Stureplan - Stockholm

ADANA - 6 öre - ADANA

Värmlands Eda,

bad- & vattenkuranstalt med järnkälla.

Post- och järnv.-st. Charlottenberg (n. v. stambanan, sträckan Sthlm—Oslo).
Naturök, skogrik trakt, torr och sunt läge. Modernt varmbadhus. Spec.
utm. gottjehad. Köyreb. med flytande kolsyra. Elektriskt ljusskåp. El. kar-
bad. Fyrcelld. Kvartslampa m. m. Massage meddelas av skickliga gymnastik-
direktörer. Gott bord, propa, gästium, ell. ljus och värme. Läkare: dr. Jakob
Åberg, Stockholm. Närmare meddelar Doktorinnan Gerda Gröf, Djursholm. Träfas
i telefon 707 säkrast 9—12 f. m. Heltension från kr. 5:50.

Hjelpensionen Tyringe, Hindås.

Högre 8-klassigt internatövervak på landet för flickor. Även praktiskt arbete, såsom skolkök, trädgårdsarbete, vävning, bokbinderi. Sport och friluftsliv. Skolan är statsunderstödd och har normalskolekompetens. Skol- och inackorderingsavgift 2,200 kr. per läsår. Eventuellt startas i höst en fortsättningsklass, med praktiskt och teoretiskt arbete. Inträdesfordring till denna klass, normalskolekompetens. Anmäl. under adress: Ester Roman, Hindås.

Natten till Söndag

Av ELIN WÄGNER

XI.

Inne eller utanför?

Ingenting händer mig. Allt är till det yttre tyst och stilla i Brököping och i Hovrätten. Men det händer andra saker i världen än min process som jag får vara med om.

Såsom till exempel detta. En dag uppbarade sig fru Lundström med ett barn på armen och sade:

— Fru tog väl inte illa opp, men jag tog ungen med mig. Titta på honom. Det är inte lätt å avgöra om han är döpt eller inte.

— Han, har så vackra blå ögon, sade jag, det är åtminstone säkert. Vad heter han?

— Ja, se fru, det är ju det att vi knappt vet, om han heter nåt. Barnmorskeleven, som skulle bära fram ungen till dopet därborta på BB, för se fru, att jag var ju på en storren-göring, det var före jul och Betty var ju inte open ä. Det är inte som på min tid inte. Vad skulle jag ha sagt, jo, hon, flickan, påstod att prästen döpte dom andra sju och hoppa över den här, som var fjärde i ordningen.

Annars så skulle han ha hetera Roald efter den där Amundson. Men vad tycker fru, att vi ska göra. Betty tycker det är så nedrigt, att vid hans första tillfälle i livet skulle han bli överhoppad, det kan inte bli annat än dålig tur. Jag har vela att vi skulle anmäla prästen för direktionen, men Betty säger, att hon kan rika å komma dit fler gånger och det är inte värt att bråka.

— Vad säger mannen? frågade jag. — Min gubbe? Han är död för länge sen, och inte hade han sagt någe ändå.

— Ja, jag menade Betty's. Fru Lundström svadde litet, så sade hon: inte är hon gift, vad tror fru. Hon ville inte. Hon vill ha sin fri-het. Va tycker fru, som är bildad, att vi ska göra?

Jag lovade att följa med Betty upp till prästen, om fru Lundström bara ville hämta henne. Hon störtade åstad och Roald stannade hos mig. Jag tror inte, han tyckte riktigt om mig, jag kände ju inte hans vanor, kunde heller inte riktigt tyda hans order. Dessutom tvättade, smorde och pudrade jag honom, vilket förvisso icke gingo i hans vanor. När jag betraktade hans lilla fladda stjärt och övriga hjälplöshet, måste jag tänka på min egen unge, som utvecklat sig från sitt absoluta beroende av mig så långt att hon befordrat mig till omyndighet. Hur kom det sig att hos barn försvunnit all mystisk vördnad för föräldrar, all rädda för att för-gripa sig på dem? Mor och barn, som en gång varit ett. man och kvinna, som levat förenade, och sysson som sovit i samma sköte, borde väl ändå hela livet känna något av den djupa förtrohet som en gång varit mellan dem! Men det var icke så. Ty jag ålskade icke mitt barn och mitt barn ålskade mig. Och min bror, som

kom till Brököping för att hjälpa mig, när skandalen brann som högst, lät sig alltför snabbt övertyga, att min mäg hade rätt om min oförmåga att sköta mitt gods och drog sorgsen bort! Och den man som jag begätt alla galenskapen för, han är skild från mig lika fullständigt som om vi levde i två världar. Blodet är stumt och dess band brister liksom kärlekens, hör du det, lille Roald.

Jag har aldrig hittat tillbaka till min ö sen, och nu har jag gett upp att försöka, jag strövar på det förgångnas marker, och plockar dess bittra örter och lever av dem, så att jag känner ständig sveida på min tunga.

Roald somnade, och fru Lundström återvände med en grå dopklänning av vit piké. Betty skulle komma strax, hon måste bara ner ett ögonblick på frisörskolan, där hon i dag kunde bli klippt gratis. Inte för att det gjorde mig någonting, jag har ju tiden till mitt förgående, men Betty dröjde i två timmar. Fru Lundström hann med hela huset, innan hon kom. Där hade varit kö på frisörskolan.

Jag hade berett mig på en vacker flicka av modern att döma, men vad var hon knappt. Hon hade så litet av egen personlighet, det var vid hennes förtä päsande ett exemplar av en upp-lag på många tusen fabriksflickor i tjugotusentåldern. Samtidigt hade hon sitt yrkes, sin stads och sin tids särskilda stil och fason. Hon såg inte ut som en moder, men hon hade ju å alla fall vissa moderskänslor för Roald.

Jag tog fram psalmboken, och med Roald ibland ös började vi tre kvin-nor att läsa och söka genomtränga de lärda definitionerna i dopformuläret om arvsynd och om oömligheten i att ingå i Guds rike för än man blivit född på nytt av vatten och ande. Vi fördjupade oss icke i vad Guds rike är, vi utgick från att det var nå-got bra. Vi grubbade bara om Roald var inne eller utanför.

— Det är ändå gräsligt oförskämt att hoppa över ett barn, sade Betty. Och en pojke till.

— Kanske prästen vet bättre vad han gör än eleven? föreslog jag.

— Han! flickorna sa att han skulle döpa en kälrot i den treenige gudens namn, ifall man svepte in den i en dopklänning och ställde sig i raden upp på BB. När han döper lär det ska vara, som när en annan förpäck-cigarett.

— Han har ju försäkrat själv att han vet, att han döpt Roald!

— Ja, det var klart att han måste ha rätt mot en elev och mot en annan och ens barn. När han en gång sagt, att han gjort det, så ville han förstås inte ta tillbaka. Mamma sa, att fru Magni kanske ville tala med honom privat hemma i bostaden. Och då kunde det kanske gå, när det inte var några, som såg, att han gav med sig.

Fru Betty's uppfattning av för-medlaren av dopelsens sakrament var mycket illusionös. Jag frågade henne varför hon dock höll så styvt på att han skulle döpa Roald. Hade hon inte papper på att han var döpt.

— Jo, men se om det inte är rik-tigt gjort.

— Det är själva dopets kraft och betydelse då, som fröken Betty vill vara säker om? Jag trodde inte, att en ung stockholmsflicka av i dag brydde sig så mycket om sådana ting. — Ja, bry sig om, inte precis det, sa Betty, man kan aldrig veta. Det kan hända, det gör någe till. Betty hade varken den fasta tron eller det

Opera och operett

Stockholms musikliv sjunger nu på sista versen. Redan kort efter invigningen av det nya konserthuset packade Konsertföreningens orkester ned sina instrument efter ett spelår, där mångt och mycket erinrat om att institutionen i fråga befunnit sig i en övergångsperiod. Om det alltså är med lindrig entusiasm man tänker tillbaka på det gångna spelåret, så hyser man i gengäld för Konsertföreningens vidkommande de bästa förhoppningar på den kommande säsongen. Vad man då främst önskar och hoppas är, att dirigentfrågan äntligen skall komma att definitivt lösas, och att därigenom, med en auktoritativ och lagom enväldig konstnärlig ledare, ett generalprogram för nästa säsong efter klarare och riktigare linjer skall ställas upp.

En hel rad studentsångarkonserter i konserthusets stora sal är därefter att anteckna såsom ett av de mera framträdande dragen i vårens musikliv i huvudstaden, och främst bland dessa är då att nämna "O. D:s" båda konserter under Hugo Alfvén's ledning, vilka gavs inför absolut fulltaligt och för Stockholmsförhållanden ovanligt entusiastisk publik.

Medan så den väldiga konsertloften sakta och liksom motvilligt sju-ckit tillbaka i en kort viloperiod, är det

Vid himlens port

av C. F. Meyer.

Dig, kära, säg jag i en dröm — till himlens port jag nådde; där satt du vid en helig ström och dina fötter töddes.

Du tvådde, töddes utan rast, tills bländvit skimmer syntes, och ständigt med en sällsam hast ditt verk på nytt begyntes. Jag frågte: Varför har du dig med gråt så länge budat? Du svarde: Därför att med dig så djupt i smuts jag vadat.

Vemodets lycka

Av J. W. Goethe.

Stanna ej, sina ej, eviga kärleks tårar!
Äck för de ögon, som börja bli torra,
hur öde och tom hela världen är.
Stanna ej, sina ej, eviga smärts tårar!
Ur Tolkningar av Erik Blomberg.

franka förnekandet. Hon hade den moderna människans ovisshet inför den förvirrade tillvaron. Efter trons lydand och fritänkariets olydnad dök upp igen videns osäkerhet inför de dunkla makterna i den farliga världen.

En bekväm och elegant sko,

som genom sin ovanligt goda passform vunnit stort erkännande från våra kunder, är "Syster Elsa-skön" av svart chevreau med aleif och gummiack

Kr. 22:50.

Lagerons

Kungsgatan 4 - 9 Drottninggat.

STILLE

RULLSTOLAR

alla slag
Begär vår specialkatalog
REGERINGSGATAN 15, STOCKHOLM
Telefonväxel
Riks 166 70-72
Order från landsorten 166 72

Frimärks The

James Lundgren & Co.
Sveriges största och förmåsta
Thefrma

Kontrollant:
Stadskommissären i Göteborg
G. Karl Almqvist
Tel. 20

Johanna Brunssons Vävskola

STOCKHOLM

— Grundad 1873. Inneh. Alma Jacobson —
Utbildar praktiskt och teoretiskt Vävlä-rinnor och Yrkesutövare och håller kurser i hemvävning.

Försäljer Mattor i handkuten flossa, rya, rollakan, rosengång samt Möbelyger, Gardiner, Vejor, Klädningstyger m. m. Väv-garner, Vävstolar och Vävstollstillsbehör, Skola och Föreläsning Kungsg. 70, II, hiss, hörn, av Vasag. Spårvägslinjer 1, 2, 3, 5, II.
Busslinje 2.
Tel. Norr 437 och 13365.

På RESTAURANT RUNAN

börnet av Sjö- och Thulegatorna
Sundsvall

äter man bäst i hela staden
Ljus, hembrevliga och moderna lokaler.
Enskilda rum för samkväm. Plano till gästernas förgående vid enskilda samkväm

Röneberg Sjuk- och Förlösningshem

LIDINGÖ.

Tel. Lidingsö 937.

Mottogar värdebeholdande barn och vuxna, även spädbarn.

Försäkra Edert liv i VALAND

Omsesidigt livförs.-bol.

Grundat 1894

Låga premier. Höga vinster.

Sänd minnesflytning genom

Blomsterfonden

Tel. Blomsterfonden

Adr.: Arsenalsgatan 6, n. b. STOCKHOLM.

Elektro-Medicin

Kungsgatan 13. Tel. N. 24665.

Förskäpade Psykiiska Infallställen - Skole

Behölv-Prislista

Datorer	.....	kr. 2.25
Kvartals	.....	1.60
Hattis	.....	2.00
Fysiol	.....	2.00
Turkiskt bad (inställt per lit)	.....	2.00
Induktion	.....	1.50
Exhauo o. Massage	.....	5.75
Slakt, Massage	.....	2.50
Medicinska bad	.....	2.50
Lokal Massage	.....	2.00
Hörselmassage	.....	3.75

Leg. utövar. Medicinska högskolan i Uppsala.
Doc. Carl Kihlström, Strömvar, Kgl.

Rylander & Olsson

Bok-, Tidnings- & Accidenstryckeri

Levererar

förstklassiga arbeten såsom
BÖCKER, TIDNINGAR
och AFFÄRSTRYCK
till billigaste priser och på
kortaste tid.

STOCKHOLM

Lilla Vattugatan 25 - Norr 7806

Frankallning

kopiering och förstoring av amato-bilder utföras bäst hos

PETERS, Stureplan 4.

SÄSONGENS NYHETER
av
KLÄDNINGS-
TYGER
i storartat urval hos
DITZINGER
72-74 Västerlånggatan 72-74.
18 Norrmalmstorg 18.

